

Tematy eliminacji szkolnych III edycji Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów

TEMAT 1.

Porównaj wizje uniwersalistycznego cesarstwa Karola Wielkiego i Ottona III.

LITERATURA:

Pozycja książkowe:

- R. McKitterick, *Królestwa Karolingów. Władza – konflikty – kultura 751-987*, Warszawa 2011, s. 58-96.
- J. Strzelczyk, *Otton III*, Wrocław, wydanie dowolne.
- E. W. Wies, *Karol Wielki: cesarz i święty*, Warszawa, wydanie dowolne. [lub inna biografia Karola Wielkiego].

Artykuły:

- M. Kozłowski, *Karol Wielki i jego dziedzictwo*, <https://histmag.org/Karol-Wielki-i-jego-dziedzictwo-w-1200-rocznice-smierci-9004/1/1>
- W. T. Oczkowski, *Ojciec Europy?*, <https://histmag.org/Ojciec-Europy-6546>
- *Otton III i marzenia o zjednoczonej Europie*. Spór o postać Ottona III w audycji Andrzeja Sowy z cyklu „Na historycznej wokandzie” z udziałem dr hab. Grzegorza Myśliwskiego i prof. Marka Kazimierza Barańskiego, <https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1572902,Otton-III-i-marzenia-o-zjednoczonej-Europie>
- *Karol Wielki – polityk i wizjoner*. Audycja z cyklu „Naukowy zawrót głowy”, <https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/1307002,Legenda-Karola-Wielkiego>

INSTRUKCJA

1. Praca musi spełniać wymogi formalne określone w §10, p. 2,3,4 Regulaminu Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów (www.olimpiadahistoryczna.pl).
2. Z podanej do tematu literatury musisz w pracy wykorzystać, co najmniej, dwa artykuły/nagrania audycji radiowych i jedną pozycję książkową. Możesz również sięgnąć po inne niż podane opracowania naukowe i popularnonaukowe.
3. Pamiętaj, aby na końcu pracy podać wszystkie pozycje z literatury, które zostały przez Ciebie wykorzystane do napisania pracy.
4. Zadbaj, aby Twoja praca była czytelna i miała wyraźny podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
5. Zwróć uwagę, że celem pracy ma być porównanie wizji uniwersalistycznego cesarstwa dwóch wielkich władców średniowiecza. Zwróć też uwagę, na sposoby, jakimi próbowali te wizje zrealizować i jakie były efekty ich działań. Ważna jest także Twoja ocena tych wizji oraz to, co z proponowanych przez tych władców wizji Europejczycy przyjęli, a co odrzucili. Mam tu dylemat – kiedy przyjęli? W ich czasach czy teraz? Musimy to chyba uściślić?
6. Pamiętaj, aby uzasadnić przedstawione w porównaniu tezy i poprzeć je wybranymi przez Ciebie przykładami.
7. **Korzystając z książek, artykułów oraz stron internetowych pracy pamiętaj o poszanowaniu praw autorskich. Twoja praca musi być samodzielna, nie wolno kopiować tekstów z gotowych opracowań i Internetu. Możesz cytować innych autorów i powoływać się na ich opinie, ale zawsze należy to wyraźnie zaznaczyć w pracy używając cudzysłowu i podając nazwisko autora zacytowanego fragmentu.**

TEMAT 2.

Bić się czy nie bić? Drogi Polaków do niepodległości w latach 1794–1918. Scharakteryzuj i oceń jedną z nich.

LITERATURA

Pozycje książkowe:

- J. Buszko, *Galicja 1859-1914: Polski Piemont?* Seria „Dzieje narodu i państwa polskiego” tom III-56, Warszawa 1989.
- W. Jakubczyk, *Przetrzeć nad Wartą 1815-1914*. Seria „Dzieje narodu i państwa polskiego”, tom III-55, Warszawa 1989.
- S. Kieniewicz, A. Zahorski, W. Zajewski, *Trzy powstania narodowe: kościuszkowskie, listopadowe, styczniowe*, pod red. W. Zajewskiego, Warszawa – wydanie dowolne.
- T. Kizwalter, *1795-1904*, w: *Polska na przestrzeni wieków*, pr. zbiorowa, Warszawa 2009, s. 379-491 (mogą być też wydania wcześniejsze).
- T. Łepkowski, *Naród bez państwa*, w: H. Samsonowicz, J. Tazbir, T. Łepkowski, T. Nałęcz, *Polska. Losy państwa i narodu do 1939 roku*, Warszawa 2003, s. 247-414.
- T. Schramm, *Wygrać Polskę 1914-1918*. Seria „Dzieje narodu i państwa polskiego” tom III-57, Warszawa 1989.

Artykuły:

- A. Nieuważny, *Świadomość narodowa i patriotyzm w czasach zaborów*, w: *Wychowanie patriotyczne. Tradycje i wyzwania współczesności*, red. M. Żaryn, Warszawa 2007, s. 29-35.
https://bon.edu.pl/media/book/pdf/Swiadomosc_narodowa_i_patriotyzm-AN.pdf
- *Różnymi drogami do niepodległości*. Z Krzysztofem Kawalcem, Włodzimierzem Suleją i Pawłem Wieczorkiewiczem rozmawia Marek Gałęzowski. „Biuletyn IPN” nr 11-12/2008,
<https://ipn.gov.pl/download/1/18241/1-14658.pdf>
- S. Salmonowicz, *Polski wiek XIX*, „Czasy Nowożytne” tom V/1998,
http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Czasy_Nowozytne_periodyk_poswiecony_dziejom_polskim_i_powszechnym_od_XV_do_XX_wieku/Czasy_Nowozytne_periodyk_poswiecony_dziejom_polskim_i_powszechnym_od_XV_do_XX_wieku-r1998-t5/Czasy_Nowozytne_periodyk_poswiecony_dziejom_polskim_i_powszechnym_od_XV_do_XX_wieku-r1998-t5-s15-28/Czasy_Nowozytne_periodyk_poswiecony_dziejom_polskim_i_powszechnym_od_XV_do_XX_wieku-r1998-t5-s15-28.pdf

INSTRUKCJA

1. Praca musi spełniać wymogi formalne określone w §10, p. 2,3,4 Regulaminu Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów (www.olimpiadahistoryczna.pl).
2. Z podanej do tematu literatury musisz w pracy wykorzystać dwa artykuły i, co najmniej, jedną pozycję książkową. Możesz również sięgnąć po inne niż podane opracowania naukowe i popularnonaukowe.
3. Pamiętaj, aby na końcu pracy podać wszystkie pozycje z literatury, które zostały przez Ciebie wykorzystane do napisania pracy.

4. Zadbaj, aby Twoja praca była czytelna i miała wyraźny podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
5. Pamiętaj, aby uzasadnić przedstawione tezy/tezę. (Tu będzie chyba jedna – albo wybrali drogę walki albo drogę pokojową?)
6. Zwróć uwagę, że temat wymaga wyboru jednej z dróg do niepodległości, ale w danej drodze nie należy oprzeć się wyłącznie na pojedynczym wydarzeniu, ale na szeregu działań/wydarzeń, które miały wpływ na odzyskanie niepodległości przez Polskę, np. powstań narodowowyzwoleńczych a nie jednego powstania lub pracy organicznej, działalności politycznej, aktywności kulturalnej i oświatowej.
7. Pamiętaj, aby ocenić przedstawione działania na rzecz odzyskania niepodległości/daną drogę do niepodległości, a ocenę uzasadnić.
8. **Korzystając z książek, artykułów oraz stron internetowych pracy pamiętaj o poszanowaniu praw autorskich. Twoja praca musi być samodzielna, nie wolno kopiować tekstów z gotowych opracowań i Internetu. Możesz cytować innych autorów i powoływać się na ich opinie, ale zawsze należy to wyraźnie zaznaczyć w pracy używając cudzysłowu i podając nazwisko autora zacytowanego fragmentu.**

TEMAT 3.

Wybierz i opisz wydarzenie, które Twoim zdaniem, odegrało ważną rolę w dziejach Twojej miejscowości lub regionu. Uzasadnij swój wybór.

INSTRUKCJA

1. Praca musi spełniać wymogi formalne określone w §10, p. 2,3,4 Regulaminu Olimpiady Historycznej Gimnazjalistów (www.olimpiadahistoryczna.pl).
2. Musisz samodzielnie poszukać literatury i informacji, które wykorzystasz do napisania pracy. Odpowiednie opracowania możesz znaleźć w najbliższej bibliotece, muzeum, izbie regionalnej lub izbie pamięci oraz na portalach internetowych zajmujących się historią regionu, w lokalnej prasie lub archiwach.
3. Pamiętaj, aby na końcu pracy podać wszystkie pozycje z literatury, które zostały przez Ciebie wykorzystane do napisania pracy.
4. Zadbaj, aby Twoja praca była czytelna i miała wyraźny podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
5. W pracy powinieneś zaprezentować wybrane wydarzenie, które miało miejsce w Twojej miejscowości lub okolicy.
6. Możesz przedstawić dowolne wydarzenie polityczne, gospodarcze, militarne lub społeczno-gospodarcze. Pamiętaj, aby przedstawić nie tylko przebieg tego wydarzenia, ale również wyjaśnić jego przyczyny i skutki, wskazać/podać głównych uczestników, zasięg terytorialny oraz znaczenie dla Twojego regionu.
7. Pamiętaj, aby uzasadnić dlaczego zdecydowałeś się zaprezentować właśnie to wydarzenie.
8. Poszukiwanie informacji najlepiej zacząć od najbliższej biblioteki, muzeum lub archiwum, np. archiwum państwowego.
9. **Korzystając z książek, artykułów oraz stron internetowych pracy pamiętaj o poszanowaniu praw autorskich. Twoja praca musi być samodzielna, nie wolno kopiować tekstów z gotowych opracowań i Internetu. Możesz cytować innych autorów i powoływać się na ich opinie, ale zawsze należy to wyraźnie zaznaczyć w pracy używając cudzysłowu i podając nazwisko tego autora.**